

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties
Auteurs- en naburige rechten

Bezoek- en postadres:
Krom Boomssloot 22-II
1011 GW Amsterdam

Besluit op verzoek om instemming

Contactpersoon	mr. E. Verwey
E-mail	info@cvta.nl
Telefoon	020 30 30 261
Datum	16 juli 2025
Ons kenmerk	2025430u
Bijlage(n)	
Betreft	wijziging van statuten Reprorecht

Inleiding

Op 30 juni 2025 heeft Stichting Reprorecht (verder: Reprorecht) het College van Toezicht Auteursrechten (verder: CvTA of College) verzocht instemming te verlenen aan het besluit tot wijziging van de statuten van Reprorecht (verder: de Statuten).

Ingevolge artikel 3 lid 1 sub a, van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs - en naburige rechten (verder: Wet toezicht cbo's) heeft een besluit tot wijziging van statuten de voorafgaande schriftelijke instemming van het College.

Reprorecht heeft haar verzoek op 10 juli 2025 op het kantoor van het CvTA nader toegelicht aan het CvTA.

Hieronder worden de huidige bestuurssamenstelling van Reprorecht, de voorgelegde wijzigingen en toelichting van Reprorecht samengevat uiteengezet en daaronder volgen het beoordelingskader, de beoordeling en het besluit van het College.

Huidige bestuurssamenstelling Reprorecht

Ingevolge het wettelijke en exclusieve mandaat ex artikel 16h Auteurswet, int Reprorecht de "reprorechtvergoeding" bij gebruikers zoals bedrijven, instellingen en het onderwijs voor het fysiek kopiëren van auteursrechtelijk beschermd materiaal.

Daarnaast hebben een aantal cbo's Reprorecht sinds 2013 (vrijwillig) gemandateerd ten aanzien van bepaalde vormen van digitaal gebruik van door deze cbo's vertegenwoordigde auteursrechtelijk beschermde werken. Deze cbo's zijn: Pictoright namens beeldmakers, Lira namens tekstauteurs, PRO namens uitgevers en FEMU namens de makers en uitgevers van bladmuziek en songteksten (verder gezamenlijk: de mandaatpartners).

Reprorecht hanteert thans een bestuur-op-afstand (BOA) bestuursmodel, bestaande uit één bestuur van 17 leden (8 namens uitgevers, 8 namens makers en 1 onafhankelijke voorzitter). De bestuursleden hebben bestuurlijke en toezichthoudende bevoegdheden. Naast het bestuur is een Presidium ingericht, bestaande uit 5 afgevaardigden van het bestuur die beleidsbesluiten en de langetermijnstrategie voorbereiden en rapporteren aan het bestuur. Verder heeft Reprorecht één (titulair) directeur die de beleidsbesluiten van het bestuur uitvoert.

Toelichting Reprorecht en wijzigingen

Reprorecht licht toe dat zij haar bestuursmodel heeft geëvalueerd. Uit deze evaluatie volgt dat haar bestuursmodel in de praktijk tot onduidelijkheid leidt over taken en bevoegdheden en het onderscheid tussen besturen en toezichthouden.

Vanaf 2022 heeft Reprorecht haar bestuursmodel nader onderzocht. Mede met inzet van externe juridische expertise heeft zij een uitvoerig proces doorlopen om tot een nieuw, geschikter model te komen.

Reprorecht kwam tot de conclusie dat een nieuw bestuursmodel zou moeten voorzien in duidelijk onderscheiden rollen, het wegnemen van (de schijn van) belangenverstrengeling en deels onafhankelijke bestuurders met professionele competenties.

Reprorecht licht toe dat haar bestuur destijds een aantal bestuursmodellen heeft besproken die mogelijk geschikt zouden kunnen zijn voor Reprorecht. Daarbij werd volgens Reprorecht rekening gehouden met de volgende factoren:

- i) Reprorecht is een kleinere organisatie met ongeveer 26 miljoen incasso en 11 fte binnen Cedar-verband;
- ii) de werkzaamheden berusten voor een beperkt deel op wettelijke basis en voor het overgrote deel op de (vrijwillige) mandaten van de mandaatpartners Lira, Pictoright, PRO en FEMU;
- iii) de mandaatpartners maken in overleg met Reprorecht zowel afspraken over de inning als de verdeling en bepalen daarmee een groot deel van het beleidskader van Reprorecht, waarmee Reprorecht het "gewenste één-loket voor rechthebbenden en gebruikers biedt; en

- iv) het “doorhakken van uitvoeringsknopen als gevolg van belangentegenstellingen” is volgens Reprerecht weerbarstig.

In 2023/2024 bevond Reprerecht twee modellen als meest geschikt voor haar nieuwe governance: het VvR-model en een aangepast BOA-model. Het bestuur koos uiteindelijk voor het VvR-model omdat dit model volgens Reprerecht “de rollen duidelijker maakt, de organisatie slagvaardiger en omdat daarin de relatie met mandaatpartners beter tot zijn recht komt”.

In 2024 is het VvR-model verder uitgewerkt door de notaris, waarbij ook een voordracht- en directiereglement is opgesteld. Het VvR-model bestaat uit een Vergadering van Rechthebbenden, een statutair bestuur en een directeur. De instelling van deze drie gremia wordt hieronder toegelicht.

VvR

Volgens Reprerecht is de uiteindelijke zeggenschap over de stichting Reprerecht neergelegd bij de VvR, bij de rechthebbenden. De VvR neemt de besluiten ex artikel 2d lid 4 jo lid 6 en lid 12 Wet toezicht. Reprerecht licht ten aanzien van de VvR het volgende toe.

De VvR bestaat uit zestien leden, waarvan acht voor iedere categorie rechthebbenden, zijnde makers en uitgevers die worden voorgedragen door respectievelijk de erkende representatieve organisaties van tekstauteurs en beeldmakers¹ en door de erkende representatieve organisaties van uitgevers². De leden worden benoemd door de VvR.

Kandidaat-leden worden geworven en geselecteerd aan de hand van profielschetsen die zijn vastgesteld door de VvR, met daarin opgenomen de vereiste en gewenste professionele competenties. De voordracht is verder geregeld in het Voordrachtreglement.

VvR-leden zijn tevens onderhevig aan statutaire kwaliteitseisen, waarmee (de schijn van) belangenverstrengeling zo veel mogelijk wordt voorkomen. Zo kan een lid van de VvR slechts een persoon zijn die: i) geen medewerker is van een mandaatpartner of een verdeelorganisatie, ii) geen toezichthoudende functie of bestuursfunctie heeft bij meer dan twee cbo's, en iii) in de vijf jaren voorafgaand aan de benoeming geen toezichthoudende of bestuursfunctie heeft gehad bij meer dan twee cbo's of een medewerker was van een cbo.

¹ de Auteursbond, de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), de Stichting LIRA, de Beroepsorganisatie Nederlands Ontwerpers (BNO), de Beroepsorganisatie Dutch Photographers (DuPho), de Stichting Continuïteit Beeldrecht (thans bestaande uit de Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars (BBK), de Vereniging Platform Beeldende Kunst (Platform BK), de Beroeps Organisatie Kunstenaars (BOK) en de Kunstenbond) en de Stichting Pictoright.

² de Mediafederatie (thans bestaande uit de Media en Educatie voor Vak & Wetenschap (MEVW), de Groep Algemene Uitgevers (GAU) en de Magazine Media Associatie (MMA)), de NDP Nieuwsmedia, de Stichting PRO, de Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging (NMUV) en de Stichting FEMU.

De zittingstermijn voor VvR-leden is vier jaar en maximaal acht jaar. Met de mogelijkheid tot een tweede herbenoeming na acht jaar, en om gewichtige redenen (waaronder het behoud van kennis en ervaring), voor maximaal twee jaar.

De vergaderingen van de VvR worden technisch voorgezeten door de onafhankelijke voorzitter van het bestuur die geen stemrecht heeft in de VvR. Tevens zal de VvR een jaarrekeningcommissie instellen, die adviseert over de vaststelling van de jaarrekening en het goedkeuren van het transparantieverslag.

Voorts heeft Reprorecht in haar Voordrachtreglement een regeling vastgelegd voor de situatie dat een nieuwe erkende representatieve organisaties zich meldt. In dat geval dient een onafhankelijke jurist met auteursrechtelijke expertise daarover een advies uit te brengen aan het bestuur. De VvR bepaalt of een organisatie als erkende representatieve organisatie wordt erkend.

Bestuur

Het bestuur kan de dagelijkse leiding over de uitvoering van zijn beleid en werkzaamheden beleggen bij een directeur en houdt daarop toezicht. Het bestuur adviseert de directeur bij de beleidsvoorbereiding voor het bestuur en de VvR. Het bestuur toetst de nadere verdeling door verdeelorganisaties³. Reprorecht licht ten aanzien van het bestuur het volgende toe:

Het bestuur heeft vier leden: een onafhankelijke voorzitter, een onafhankelijk bestuurslid met een financiële achtergrond en twee “bloedgroepleden”.

Kandidaten voor het bestuur worden publiek geworven en getoetst door een extern bureau op basis van door de VvR vastgestelde specifieke profielschetsen. De twee onafhankelijke leden worden voorgedragen door het bestuur zelf en de twee “bloedgroepleden” worden voorgedragen door de VvR: één door de acht makersleden gezamenlijk en één door de acht uitgeversleden gezamenlijk. De voordracht is verder geregeld in het Voordrachtreglement. De bestuursleden worden benoemd door de VvR.

De zittingstermijn voor bestuursleden is vier jaar en maximaal acht jaar. Met de mogelijkheid tot een tweede herbenoeming na acht jaar, om gewichtige redenen (waaronder het behoud van kennis en ervaring), voor maximaal twee jaar.

³ De stichtingen PRO voor uitgevers, Lira voor tekstauteurs, Pictoright voor beeldmakers en FEMU voor makers en uitgevers van bladmuziek (<https://www.reprorecht.nl/auteurs-en-uitgevers/veranderingen-stelsel-voor-verdeling-en-uitkering-reprorechtvergoeding>)

Bestuursleden zijn (net als de VvR-leden) onderhevig aan kwaliteitseisen, waarmee Reprorecht (de schijn van) belangenverstrengeling tracht te voorkomen. Ten aanzien van de onafhankelijke bestuurders bestaat de mogelijkheid voor het bestuur om aan de VvR een voorstel te doen om ontheffing te verlenen van de kwaliteitseis, “doch uitsluitend indien sprake is van een strijd met de kwaliteitseis die, naar het oordeel van het bestuur, onbeduidend van aard en omvang is en indien zulks met redenen omkleed aan de VvR wordt voorgelegd”. Reprorecht licht daarbij toe dat indien bijvoorbeeld een kandidaat-bestuurder een column heeft geschreven en daarvoor een incidentele vergoeding van Lira heeft ontvangen, het bestuur aan de VvR zou kunnen voorstellen om ten aanzien van deze kandidaat ontheffing te verlenen van de kwaliteitseis.

Reprorecht licht verder toe dat zij verwacht dat een onafhankelijk, kleiner bestuur effectiever toezicht kan houden op de verdeling door verdeelorganisaties dan nu het geval is.

Het CvTA merkt op dat de wijze waarop besluitvorming van het bestuur plaatsvindt thans niet in de Statuten of een ander reglement is vastgelegd. Desgevraagd heeft Reprorecht toegelicht dat zij daar bewust voor heeft gekozen. Volgens Reprorecht geeft bijvoorbeeld bij het stemmen door bestuursleden een 2-2 stand aan dat de kwestie dusdanig urgent is dat het bestuur de kwestie bij de VvR kan neerleggen die zich erover zal kunnen uitspreken. Het CvTA geeft Reprorecht in overweging mee een dergelijke escalatieroute vast te leggen in een (bestuurs)reglement.

Tevens merkte het CvTA op dat niet in de Statuten is bepaald welk gremium (bestuur of VvR) het bestuursreglement vaststelt (in tegenstelling tot het repartitie-, -voordracht, -directiereglement en de klachten- en geschillenregeling).

Directeur

Uit de toelichting van Reprorecht volgt dat het bestuur van Reprorecht op basis van een “dienstverleningsovereenkomst de uitvoering van zijn beleid en werkzaamheden heeft ondergebracht bij Cedar B.V. De werkzaamheden worden uitgevoerd door medewerkers in dienst van Cedar die functioneel worden aangestuurd door een titulair directeur in dienst van Cedar. Reprorecht heeft een directiereglement met de taken en bevoegdheden van de directeur. De directeur is belast met de dagelijkse leiding over de werkzaamheden. De directeur ondersteunt en adviseert het bestuur en de VvR bij het vaststellen van het beleid. Beleidsbesluiten worden door de directeur voorbereid. De directeur onderhandelt met mandaatpartners over het Hoofdlijnenakkoord en coördineert de voortgang van die samenwerkingsafspraken. De directeur onderhandelt met koepelorganisaties van gebruikers over de vergoedingsregelingen.”

Beoordelingskader

Bij de beoordeling van een besluit tot wijziging van statuten toetst het CvTA onder andere aan de bepalingen zoals genoemd in de artikelen 2a, 2b, 2d en 2e WT. Deze artikelen gaan onder meer over

de vraag welke rechten van rechthebbenden in statuten (of lidmaatschapsvoorwaarden) geregeld moeten worden en in welke waarborgen ten aanzien van rechthebbenden dient te worden voorzien.

Naast de bepalingen van de Wet toezicht wordt ook gelet op de besluitvorming en met name het omgaan met dan wel het voorkomen van belangenconflicten. Daarnaast let het College op zaken als good governance, waaronder bijvoorbeeld de (beperking van) zittingstermijnen. Het CvTA dient er op toe te zien dat de verschillende categorieën leden van Reprorecht ex artikel 2b lid 4 Wet toezicht⁴ en artikel 2 e lid 2 Wet toezicht⁵ billijk en evenwichtig zijn vertegenwoordigd in respectievelijk de VvR en het (toezichthoudende) bestuur van Reprorecht. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat met “evenwichtig” wordt bedoeld dat de vertegenwoordiging in het orgaan dat de toezichtfunctie uitoefent een voldoende afweging vormt van de betrokken categorieën rechthebbenden binnen een collectieve beheersorganisatie. Billijk betekent dat de vertegenwoordigers van de leden op de juiste wijze invulling geven aan hun functie. Er moet worden voorkomen dat de inrichting van het besluitvormingsproces ertoe leidt dat één bepaalde groep rechthebbenden in de praktijk altijd een doorslaggevende stem heeft.

Beoordeling

Het College constateert dat Reprorecht het onderhavige instemmingsverzoek zorgvuldig heeft voorbereid en het College daartoe een volledig dossier heeft aangeleverd.

Het Reprorecht-bestuur is op grond van artikel 6 lid 1 van de statuten van Reprorecht bevoegd tot het wijzigen van statuten. Het Reprorecht-bestuur heeft op 25 juni 2025 ingestemd met de voorgelegde wijzigingen. Daarmee voldoen de wijzigingen in de statuten aan de interne besluitvormingsvereisten van Reprorecht.

Het College kan Reprorecht volgen in haar redenering dat het nieuwe bestuursmodel het onderscheid tussen de rollen duidelijker maakt en de organisatie slagvaardiger maakt.

Het College constateert dat Reprorecht bij het wijzigen van de statuten extra aandacht heeft besteed aan de voorkoming van belangenconflicten door middel van het opstellen van profielschetsen, het opnemen van specifieke statutaire kwaliteitseisen waaraan bestuurders en/of leden van de VvR moeten voldoen en het opstellen van een Voordrachtreglement.

⁴ Artikel 2b lid 4 Wet toezicht: “De statuten van een collectieve beheersorganisatie regelen passende en doeltreffende mechanismen voor deelname van de leden aan het besluitvormingsproces van de collectieve beheersorganisatie. De vertegenwoordiging van de verschillende categorieën leden in het besluitvormingsproces is billijk en evenwichtig.”

⁵ Artikel 2e lid 2 Wet toezicht: “De verschillende categorieën van leden van de collectieve beheersorganisatie zijn billijk en evenwichtig vertegenwoordigd in het orgaan dat de toezichtfunctie uitoefent.”

Op basis van deze documentatie dient bij een voordracht ook te worden gemotiveerd hoe de voorgedragen kandidaat bijdraagt aan een billijke en evenwichtige vertegenwoordiging van rechthebbenden (maker respectievelijk uitgevers). Dit zal ook op de website van Reprorecht worden gepubliceerd.

Doordat voor iedere door Reprorecht vertegenwoordigde “bloedgroep” (maker of uitgever) in het bestuur de VvR één bestuurslid benoemt wordt voorkomen dat één bepaalde groep rechthebbenden in de praktijk altijd een doorslaggevende stem zou kunnen hebben.

Van belang is verder dat uit het Voordrachtreglement volgt dat bij aanpassing van de algemene voorwaarden van Reprorecht telkens zal worden getoetst welke categorieën rechthebbenden zijn betrokken in de vergoedingsregelingen van Reprorecht en dat organisaties zich tevens bij Reprorecht kunnen melden om te worden erkend als erkende representatieve organisatie.

Het College constateert dat Reprorecht voldoende aandacht besteedt aan het voorkomen van belangenconflicten en dat zij de billijke en evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende categorieën rechthebbenden in het besluitvormingsproces voldoende heeft geborgd.

De zittingstermijnen voor leden van zowel het bestuur als de VvR heeft Reprorecht vastgesteld op twee keer vier jaar (maximaal 8) plus de mogelijkheid van twee extra jaren ingeval van gewichtige redenen (waaronder het behoud van kennis en ervaring). Daarmee voldoet Reprorecht (in beginsel) aan de algemeen maatschappelijk aanvaarde zittingstermijn van 2x4 jaar.

Voorts heeft het College in het mondelinge overleg met Reprorecht op 10 juli jl. - naast de hierboven onder “Bestuur” (p.4) genoemde punten inzake besluitvorming en vastlegging van een escalatieroute en het bestuursreglement - een aantal opmerkingen van technische aard gemaakt over de Statuten en de ter onderbouwing van het instemmingsverzoek meegezonden documenten. Reprorecht heeft aangegeven de opmerking over de besluitvorming in overweging te nemen en de overige opmerkingen ter harte te nemen. De (wijze van) opvolging staat niet aan de instemming van het onderhavige verzoek in de weg.

Zekerheidshalve wijst het College erop dat wanneer hij instemt met de voorgelegde wijziging van statuten, dit geen oordeel bevat over de mogelijke overeenstemming van de daarin vastgelegde bepalingen met het materiële (auteurs- en nabuurrechtelijke) recht.

Besluit

Het College stemt in met het besluit tot wijziging van de statuten.

Met vriendelijke groet,

drs. A.J. Koppejan
Voorzitter CvTA

Bezwaar

Tegen dit besluit kan binnen 6 weken na bekendmaking schriftelijk bezwaar worden gemaakt door indiening van een bezwaarschrift bij het College van Toezicht Auteursrechten, Krom Boomssloot 22-II, 1011 GV Amsterdam. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste:

- a) de naam en het adres van de indiener;
 - b) de dagtekening;
 - c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
 - d) de gronden van het bezwaar.
-